

ћима у Котору, Будви и Бару. Звали су се Ђураши, лат. Juras (српски Ђура), а патристично Ђурашевићи (Jurassevich). На основу до сада познатог материјала не може се у потпуности успоставити њихов родослов.¹ Српски »барон« Ђураш (Јураш) Илијић из Зете био је унук српског дворског достојанственика (ставиоца) Ђураша Вранчића и син Илијин. У повељи краља Уроша III. Дубровчанима од 1326 помиње се Ђураш Илијић међу сведоцима као челник. 1331 био је он један од присталица Стефана Душана у борби с оцем Урошем III., а 1355 беше он војсковођа цара Стефана у Скрадину, где се јавља са своја два брата, Николом и Бландином (Владином) и са својим и своје браће синовима, чија се имена не помињу. Ђураш је умро око 1362; његов надгробни камен стоји још и данас у цркви Св. Михајла на Превлаци.²

Када се истакнула моћна династија Балшића, Ђурашевићи беху сасвим потиснути у позадину. Пред крај XIV. века знаменит човек у Зети и такмац Балшића беше добро познати Радич Црнојевић (син или потомак некога Црноја), чије име погиче од речи црн.³ Са својом браћом, Стефаном и Добровојем, јавља се он као господар Будве. Он је био млетачки грађанин, пријатељ Дубровчана, а непријатељ Которана, док, најзад, не погибе, 1396, у борби против Ђурђа Страцимировића Балшића (Ш. 102).⁴ Мало се зна о Гојчину, коме су Дубровчани 1398 упутили посланика због трговачких путова у Србију.⁵ Биће да је његов син био Лека Гојчиновић (Leccha Coucinovich), чијега су посланика, Арбанаса Коју, Дубров-

¹ »Zergoevich, chiamati Gurasu«, Ljubic IX, 303 (1449); оригинал (из Котора) у задарском архиву. Раније су Љубић и Голубићски тврдили да су Црнојевићи исто што и Ђурашевићи, ну Хопф, Миклошић и Руварац одбацили су ово као нетачно. Погрешна је генеалогска табла у Хопфа, Chroniques 534. Архимандрит Иларион Руварац, Ђураш Илић и Ђурашевићи, Гласник XLVII (1879), 206—213 мисли да су Ђураш и Љеш Ђурашевићи (од 1403 и д.) били синови Ђураша Илијића. William Miller, The founder of Montenegro, English Hist. Review XXV (1910), 308—309 мишљења је, да је Ђураш Ђурашевић, отац Стефана Црнојевића, био син једнога брата Радича Црнојевића.

² Гл. више I. 269 нап. 1, 304, 314.

³ Црнојевићи помињу се један пут већ раније међу пастирским поглавцима у Катунима зетским код Котора. 11. октобра 1331 изјавила су пред которским нотаром два Дубровчанина да су све своје ствари примили »ab illis de Serloe nomine Salogureg et a suo satone«. Најстарија которска нотарска једна књига.

⁴ Не може се доказаати да је с овим Радичем идентичан Радич Јурјевић, ђефалија Балшића у Зети 1371, а од 1374—1376 у Коњавима.

⁵ У децембру 1398 упућен је био Вук Мих. Бобалевић ка Гојчину (Goucinus) и осталим великашима (barones). Свакако да овај Гојчин није идентичан са оним Гојчином Ђурашевићем или Црнојевићем који се помиње тек 1421—1451.

чани одбили 1438 с поднесеним захтевима.¹ Као »barones Zente« помињу се често, између 1403—1431, браћа Ђураш и Љеш (Lexius или Alexius) Ђурашевићи, по свој прилици упуци Ђураша Илијића. Од 1403 јављају се они као пријатељи Дубровчана.² Ђураш Ђурашевић, »војвода господина Балше« беше присутан са својим сином Ђурашином када је Балша III. 1413 ударио темељ манастиру Св. Николе у Прасквици, у области Паштровића.³ За време рата последњег Балше с Млцима покушавали су Млечићи неколико пута да придобију на своју страну браћу Ђуру и Љеша Ђурашевиће. Они су им обећавали Будву, па једном чак и Бар и Горњу Зету.⁴ Доцније су обојица били у служби деспота Стефана Лазаревића. После његове смрти хтедоше пристати уз Млечиће, али их ови одбише као деспотове људе.⁵ У рушевинама манастира Кома, на острву Скадарскога Језера, још и до данас сачувао се натпис на надгробном камenu Љеша »Црнојевића«, војводе деспота Стефана.⁶ Ђураш Ђурашевић имао је четири сина: Гојчина, Ђурашина, Стефана или Стефаницу и још једнога чије име не знамо.⁷ Пада у очи да их зову час Ђурашевићима а час опет Црнојевићима, док се, најзад, прво презиме потпуно изгубило.⁸ У почетку главна личност беше Гојчин, прво клез, па доцније војвода. Његов главни приход беху далматинске трговца, особито Дубровчана, који пролажаху кроз његову област. Када се, због његових веза са претендентом Марамонте (Ш. 133—134), затегоше односи између њега и деспота Ђурђа, затвори деспот са обе стране путеве који су водили кроз Гојчинову земљу (1427—1430). Када Дубровчани заратише с босанским вој-

¹ Consilium Rogatorum 1438, одговор под 14. мартом »Coye ambaxiatori Lesche Coucinovich, excusando nos a reſicionibus factis dominio nostro«.

² Писма упућена обојици у Пуцића I, 49 и сенатски протоколи.

³ Споменик XI, 67.

⁴ Ljubic, VI, 176; VII, 285, 303; VIII, IX, 36, 101, 195, 214; Jorga, Notes I, 181 (1410).

⁵ 1. januara 1428, Acta arch. ven. II. 269 = Jorga, Notes I, 405 et. 476, 532 (1431).
⁶ Стојановић, Записи I, бр. 232.

⁷ Quatuor fratres Jurassevichi: 1442 Acta arch. ven. II, 333 = Jorga, Notes III, 89. »Stefanica Jurassevich« и његова »tres fratres« 1442 Ljubic IX, 164, (1442). Четврти је умро 1443 (Ljubic IX, 167), оставивши за собом синове. Један Salogere Jurassevich помиње се 1443 у Jorga, Notes III, 144. Властелин Калодураш Ђурашевић помиње се, са синовима (један се звао Дабилв), у долини Црмнице 1454 у Мол. serb. 404.

⁸ Jurassevich 1435 у Ljubic IX, 83—86. Исто тако и Дубровчани зову 1440 Стпаницу и његову браћу Ђурашевићима, али 1441 све их називају Црнојевићима, како се они зову и у млетачким актима 1444 г. »Gurassin e Sberan e Cotchin Zergoevich frađelli«, Ljubic IX, 202 и д. Ну дубровачки сенат примио је још 20. септ. 1448 једнога посланика Ђурашина Ђурашевића (Gurash Gjurassevich).